

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-1-36 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 17-23/366-159
Karar Tarihi : 19.07.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: Emine TOKGÖZ, Abdullah ATEŞ

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : - Research and Design Institute on Gas Processing Joint Stock Company
- Technip France SA
- Linde AG
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Hakan ÖZGÖKÇEN, Av. O. Onur ÖZGÜMÜŞ, Av. İsmail ÖZGÜN
Yıldız Mah. Çitlenbik Sok. No:12 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Research and Design Institute on Gas Processing Joint Stock Company, Technip France SA ve Linde AG arasında bir ortak girişim şirketi oluşturulması işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 05.07.2017 tarihinde giren bildirim üzerine düzenlenen 11.07.2017 tarih ve 2017-1-36/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Bildirim kapsamında; Research and Design Institute on Gas Processing Joint Stock Company (NIPİgas)¹, Technip France SA (Technip Fransa)² ve Linde AG (Linde)³ Engineering Division (mühendislik birimi) arasında bir ortak girişimin (OG) kurulmasına işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) OG, Rusya'da şu faaliyetler için kurulmaktadır: i) başlangıç/planlama aşaması mühendisliği ve tasarımı [*front-end engineering and design (FEED)*], ii) proje dokümantasyonu ve sermaye masrafı tahminleri (PD), iii) ağırlığa dayalı beton yapılar [*gravity-based structures (GBS)*] üzerinde kurulu sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) tesisleri için tedarik, inşaat, kurulum ve devreye alma kapsamında mühendislik hizmetleri [*engineering and services in support of procurement, construction, installation and commissioning (EPsCs)*].

¹ Rusya Federasyonu'nda mukim NIPİgas'ın %(.....) hissesi ve kontrolü entegre bir gaz işleme ve petrokimyasallar şirketi olan PJSC SIBUR Holding'e (SIBUR) aittir. SIBUR'un ülkemizde, hisselerinin tamamı SIBUR'un %(.....) hisse oranı ile kontrol ettiği SIBUR International GmbH'e ait, SIBUR Uluslararası Ticaret Ltd. Şti. unvanlı bir iştiraki bulunmaktadır.

² Halka açık Technip FMC'nin bir iştiraki olan Technip Fransa'nın hisselerinin %(.....)'ü Technip FMC'ye; %(.....)'ü ise yine Technip FMC'nin tamamına sahip bulunduğu Technip Offshore International'a aittir.

³ Almanya merkezli ve halka açık bir şirket olan Linde'nin ülkemizde Linde Gaz A.Ş. unvanlı bir iştiraki bulunmaktadır. Ayrıca (.....).

17-23/366-159

- (6) Bildirim konusu işlemin temelini 06.01.2017 tarihinde imzalanan Hissedarlar Anlaşması'nın Ön Protokolü ve taslak Ortak Girişim Anlaşması oluşturmaktadır. OG, 21.02.2017 tarihinde Rusya'da NIPIgas tarafından bildirim konusu işlem için kurulmuş olan mevcut özel amaçlı şirketin [LNG Nova Engineering LLC (Nova)] hisselerinin Technip Fransa ve Linde tarafından iktisap edilmesi yoluyla kurulacaktır.
- (7) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde, bir ortak girişimin anılan Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için i) ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması unsurlarının birlikte sağlanması gerekmektedir.
- (8) *i) Ortak kontrolün bulunması:* Planlanan işlemin gerçekleşmesi ile kuruculara hisseler şu şekilde dağılacaktır: NIPIgas (%(.....)), Technip Fransa (%(.....)) ve Linde (%(.....)). OG'nin dört yönetim organı bulunacak olup bunlar Hissedarlar Genel Kurulu (GK), Yönetim Kurulu (YK), Müdürler Kurulu (MK) ve İcra Kurulu'dur (İK). YK, OG'nin genel yönetimi ve idaresinden ve stratejisinden sorumlu olacak ve altı kişiden oluşacaktır. Bu kişilerden üçü NIPIgas, ikisi Technip Fransa ve biri de Linde tarafından aday olarak gösterilecektir. Üyelerin tek bir oy hakkı olup YK'nın tüm kararlarının oybirliği ile alınması gerekmektedir. Diğer taraftan günlük işler MK tarafından görülecek olup pozisyonlar ve kişileri bu pozisyonlara atayacak kurucunun (YK tarafından onaylanmak üzere) şöyle olması kararlaştırılmıştır: (.....). Diğer taraftan GK veya YK'da çözümsüzlük oluşması halinde her kurucu ilgili yetkilisini belirleyerek müştereken bu hali çözmeye çalışacaktır. Tüm bu düzenlemelerden, OG'nin kurucu şirketlerce ortak kontrol edileceği anlaşılmıştır.
- (9) *ii) Bağımsız iktisadi varlık olması:* Planlanan işlem sonucu kurulacak olan OG'nin Moskova'da bir ofisi ve günlük faaliyetleriyle ilgilenecek teşkilatı bulunacaktır. Rekabetçi bir GBS LNG tesisi geliştirilmesinde kalıcı faaliyet göstermek için finansal ve beşeri kaynaklar ile varlıklara (maddi ve maddi olmayan) sahip olacaktır. OG'ye kurucular tarafından sunulacak hizmetler alt sözleşmeler çerçevesinde bağımsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak verilecektir. OG, bu hizmetleri kuruculardan alma borcu altında olmayıp gerek alımlarını gerekse satışlarını üçüncü taraflarla yapma serbestisine sahiptir. Zamanla OG'nin iş ve personel sayısının artırılması planlanmaktadır. (.....). Bu bağlamda, GBS LNG projeleri hizmetleri pazarında kalıcı bir değişiklik ortaya çıkarmak üzere kurulmaktadır. Bu düzenlemelerden, dosya konusu OG'nin bağımsız bir iktisadi varlık olarak kurulduğu anlaşılmaktadır.
- (10) Yukarıdaki bilgi ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu işlemin, tam işlevsel bir ortak girişim oluşturulmasını içerdiği, dolayısıyla 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi niteliğinde olduğu kanaatine varılmıştır. Öte yandan ilgili tarafların cirolarının söz konusu Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlem Kurulumuzun iznine tabidir.

17-23/366-159

- (11) Dosyadaki bilgilere göre, OG'nin kurucularının faaliyetleri ve OG'nin planlanan faaliyetleri şu şekildedir:
- NIPIgas: Rusya odaklı olmak üzere; petrol ve gaz zinciri, petrokimyasallar ve diğer endüstriler için hizmetler.
 - Technip FMC: Küresel olmak üzere; petrol ve gaz projelerinde, teknolojilerinde, sistemlerinde ve hizmetlerinde su altı, kıyı/açık deniz ve yüzey projeleri.⁴
 - Linde: Küresel olmak üzere; endüstriyel ve medikal gaz, ekipman, mühendislik ve hizmetlerin tedariki.
 - OG: Rusya'da spesifik olarak FEED, PD ve EPsCs hizmetleri.
- (12) OG'nin sunacağı hizmetlerin içerikleri şöyledir: Tasarım dokümantasyonunun hazırlanması, hesap edilen sermaye masraflarının bildirilmesi, teklif çağrısının ve malların, ekipmanın, hizmetlerin tedariki için ihaleyle ilgili dokümanların hazırlanması, tekliflerin incelenmesi ve teklif hizmetlerinin hesaplanması, inşaat sözleşmeleri ve alt sözleşmelerin hazırlanması, projelerin gerçekleştirilmesi için teknik koordinasyon, GBS LNG tesisinin inşaatı, kurulumu ve devreye sokulması, tesis sahibine tesis kapasitesinin testlerle gösterilmesi, tesis işletimine destek.
- (13) OG'nin kurucularının ülkemizde elde ettiği ciroların kapsadığı ürün ve hizmetler ise şu şekildedir:
- NIPIgas (SIBUR): hidrokarbonlar, plastikler, estomerler ve ana ürünler, poliolefinler ve olefinler.
 - Technip FMC: kıyı/açık deniz mühendislik hizmetleri, enerji altyapısı, yüzey teknolojileri.
 - Linde: endüstriyel ve medikal gaz (satışlarının %(.....)'i) ile Almanya üzerinden sunduğu mühendislik hizmetleri (satışlarının %(.....)'i).
- (14) Dosyada bulunan ve yukarıda yer verilen bilgilerden, OG kurucularının Türkiye'deki faaliyetlerinin yatay ya da dikey olarak örtüşmediği, OG'nin de Rusya'da kurulacağı ve buradaki müşterilere ((.....)) hizmet sağlayacağı görülmektedir. Türkiye'de hâlihazırda OG için potansiyel bir müşteri de bulunmamaktadır. OG'nin yerine getireceği başlangıç/planlama aşaması mühendisliği ve tasarımı, proje dokümantasyonu ve sermaye masrafı tahminleri (FEED/PD), tedarik, kurulum ve devreye alma kapsamında desteğe yönelik hizmetleri (EPsCs) Rusya'daki projelere sunulacaktır. Diğer yandan, kurucuların faaliyetlerinin birbiriyle komşu pazarlar olarak değerlendirilmesi halinde de ülkemiz piyasalarını etkileyecek herhangi bir rekabetçi endişe ortaya çıkmamaktadır. Dinamik bir perspektiften bakıldığında, uzun dönemde ülkemizin LNG ihracatçısı (ya da yeniden ihracatçı) olması halinde de OG'in üç kurucunun tecrübesini birleştirmesi dolayısıyla yenilikçi ve maliyet-etkin çalışması beklendiğinden ülkemiz piyasaları açısından endişe verici olmadığı görülmektedir. Zaten OG'nin arka planı incelendiğinde LNG tesislerine, özellikle Kutup Bölgesi gibi yeni alanlara, daha etkin yatırım yapmak üzere oluşturulduğu anlaşılmaktadır.

⁴ Technip FMC'nin faaliyetleri üç ana kola ayrılmıştır: i) su altı ürünleri ve mühendislik, tedarik, inşaat ve montaj hizmetleri [*engineering, procurement, construction, installation* (EPCI hizmetleri)] ii) kıyı/açık deniz ürünleri ve mühendislik, tedarik ve inşaat hizmetleri [*engineering, procurement and construction* (EPC hizmetleri)] iii) yüzey projeleri.

17-23/366-159

- (15) Yapılan bu inceleme ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu işlem ile herhangi bir pazarda hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.
- (16) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 13. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, devralma niteliğindeki bir ortak girişim işleminin teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı amaç ya da etkisinin olup olmadığının diğer bir deyişle rekabetçi davranışların koordinasyonu riski taşıyıp taşımadığının da değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu şekilde bir koordinasyon riski ya da sonucunun ortaya çıkmasının, ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet göstereceği pazarda ya da bu pazarın alt, üst pazarlarında faal olmamaları ya da etkinliklerinin önemsiz seviyede olması veya ana teşebbüslerden sadece birinin bu pazarlarda faaliyet göstermesi, ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet göstereceği pazardaki tüm faaliyetlerini ortak girişime devretmeleri gibi durumlarda güç olduğu kabul edilmektedir. Dosya konusu işlemde, öncelikle OG, EPC hizmetleri sunmamaktadır. İkinci olarak, ana teşebbüslerden (.....)'nin birkaç iştiraki hidrojen ve sentetik gaz tesisleri ve olefin tesisleri piyasalarında rekabet etmekteyse de bu piyasalar OG'in faaliyet alanı ile yatay ya da dikey olarak çakışmamaktadır. Üçüncü olarak, Linde, (.....) içindir. Linde, bir adet küresel ölçekte kıyı LNG tesisleriyle ilgili (Norveç'teki Snoehvit LNG tesisi) mühendislik hizmeti sağlamış olmakla beraber büyük kısmında (.....) ve (.....) gibi büyük mühendislik şirketleri ile işbirliğine gitmiştir. Dolayısıyla, büyük ölçekli projelerde konsorsiyumlar söz konusu olmakta; küçük ve orta ölçekli projelerde ise OG'in faaliyette bulunacağı FEED, PD ve EPCs işleri söz konusu olmamaktadır. Zira (.....). NIPİgas, Rusya dışında EPC hizmetleri sunmamakta, LNG teknolojilerine sahip bulunmamaktadır. Bu bağlamda bildirim konusu işlemin koordinasyon riski taşımadığı değerlendirilmektedir.

H. SONUÇ

- (17) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.